

پیشنهاداتی برای آئین نامه اجرایی ماده های ۱ و ۲
قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران - تیرماه ۹۴

در اجرای گزاره آخر ماده ۱ قانون فوق پیشنهادات زیر برای در نظر گرفتن در آئین نامه اجرایی تقدیم می شود :

۱- تشکیل دفتر

- دفتری تحت عنوان " دفتر احصا و تسویه بدهیها " (دفتر " اتب ") به منظور اجرای قانون تشکیل می شود .
- محل استقرار دفتر " اتب " در وزارت امور اقتصادی و دارایی است .
- کارکنان دفتر " اتب " از کارکنان وزارت امور اقتصادی و دارایی و کارکنان سازمان مدیریت و برنامه ریزی منصوب می شوند . بنابراین ایجاد این دفتر هزینه نیروی انسانی جدیدی را به دولت تحمیل نخواهد کرد .
- هدف از ایجاد دفتر عبارتند از :

- الف) شناسایی بدهیهای مالی دولت به اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی ، خصوصی ، تعاونی ، عمومی ، بانکها و موسسات اعتباری .
- ب) احراز این بدهیها با کمک ذینفعان و دستگاه بدهکار و سازمان حسابرسی .
- پ) تهیه جدول بدهی های دولت و شرکتهای دولتی به تفکیک فصل و سال و به تفکیک دستگاه و به تفکیک طلبکاران .
- ت) ارائه برنامه برای درخواست بودجه در بودجه سالیانه دولت برای تسویه بدهیها .
- ث) صدور برگه های " اوراق تسویه خزانه " برای بدهیهای دولت و شرکتهای دولتی .

۲- دریافت صورت مطالبات

- دفتر " اتب " ترتیبی میدهد که کلیه مطالبات از دولت و دستگاههای دولتی ثبت شود .
- مطالبات می تواند توسط اشخاص حقیقی یا اشخاص حقوقی یا شرکتهای تعاونی یا سیستم بانکی یا موسسات اعتباری یا دستگاههای عمومی باشد .
- مطالبات می تواند بابت ارائه کالا یا ارائه خدمات ، یا هر نوع مطالبه دیگر باشد .
- ثبت مطالبات بصورت غیرحضور (الکترونیک) انجام شود و در صورت نیاز برای رفع ابهام ، طلبکار می تواند بطور حضوری به دفتر دعوت شود .
- در ثبت مطالبات ، موضوع مطالبه ، مبلغ مطالبه ، دستگاه بدهکار ، شخص طلبکار ، و تاریخ قطعی شدن مطالبه حتماً روشن باشد .

۳- احراز مطالبات

- پس از ثبت مطالبه ، ظرف مدت حداکثر یک هفته مراحل احراز مطالبه آغاز می شود .
- برای احراز مطالبه ، شخص طلبکار و یا نماینده قانونی او ، دستگاه یا شرکت بدهکار ، و سازمان حسابرسی مشارکت خواهند داشت .
- دفتر " اتب " با ارسال کلیه مستندات مطالبه به دستگاه بدهکار ، خواستار تأیید یا رد مطالبه می شود .
- دستگاه بدهکار از تاریخ دریافت مستندات حداکثر مدت دو هفته فرصت دارد تا پاسخ مثبت یا منفی یا اصلاحی خود را اعلام نماید . شخص طلبکار از پاسخ دستگاه بدهکار بطور همزمان مطلع خواهد شد و در صورت نیاز می تواند نظر تکمیلی خود را برای دفتر " اتب " ارسال نماید .

- پاسخ دستگاه یا شرکت بدهکار ، به همراه نظر تکمیلی شخص طلبکار ، برای سازمان حسابرسی ارسال می شود .
- سازمان حسابرسی نظر نهایی درباره بدهی را ظرف مدت ۳ هفته خواهد داد . در صورتیکه نظر سازمان حسابرسی مورد تأیید شخص طلبکار نباشد ، پرونده متوقف و برای انجام اقدامات بعدی در دیوان عدالت اداری به طلبکار عودت داده می شود .
- در صورتیکه نظر نهایی سازمان حسابرسی مورد تأیید شخص طلبکار باشد ، پرونده وارد مرحله بعدی - یعنی صدور " اوراق تسویه خزانه " خواهد شد .
- رقم نهایی بدهی که توسط سازمان حسابرسی تأیید شده است ملاک تسویه حساب با طلبکار خواهد بود . به این رقم ، خسارت تاخیر تادیه دین ، اضافه می شود . این خسارت معادل ۲/۵٪ در ماه از تاریخ قطعی شدن بدهی تا روز صدور " اوراق تسویه خزانه " محاسبه و به رقم نهایی بدهی اضافه خواهد شد .

۴- اوراق تسویه خزانه

- اوراق تسویه خزانه ، اوراقی هستند با مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال (یکصد میلیون ریال) ، بدون نام و قابل پرداخت در تمام شعب بانکهای دولتی . دارنده این اوراق می تواند این اوراق را بجای بدهی خود به دستگاههای دولتی و شرکتی دولتی خرج کند و دستگاههای دولتی مثل سازمان امور مالیاتی موظفند که اوراق تسویه خزانه را مانند وجه نقد عمل کنند .
- بانکهای دولتی موظفند که با دریافت اوراق تسویه خزانه ، معادل وجه را به دارنده اوراق پرداخت نموده و آنرا در حسابهای مابین خود و دولت منظور نمایند .
- پس از محاسبه و تعیین رقم بدهی دولت و شرکت دولتی ، دفتر " اتب " به میزان بدهی با خسارت تاخیر تادیه دین اضافه شده ، برگ اوراق تسویه خزانه در اختیار شخص طلبکار قرار می دهد . همچنین برای مبالغ کمتر از ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دستور تسویه نقدی توسط وزارت اموراتصادی و دارایی صادر می کند .
- با دریافت اوراق تسویه خزانه ، بدهی تسویه شده تلقی می شود .

۵- آمار و اطلاعات

- دفتر " اتب " موظف است که آمار و اطلاعات بدهی های قطعی شده براساس فصل و سال و براساس نوع شخص طلبکار و براساس نوع دستگاه بدهکار را برای اطلاع عموم و دستگاههای ذیربط اعلام نماید .
- بانکهای دولتی که اوراق تسویه خزانه را دریافت و تسویه نموده اند موظف هستند آمار و اطلاعات مطالبات خود از دولت را مرتباً جهت منظور کردن در بودجه های سالیانه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی ارائه نمایند .

۶- اقدام پیشگیرانه

- به منظور جلوگیری از ایجاد مطالبات جدید ، دستگاهها و شرکتی دولتی و همچنین بانکهای دولتی موظفند که اقدامات پیشگیرانه را منظور کنند .
- دستگاهها و شرکتی دولتی موظفند برای خرید کالا یا خرید خدمت که مبلغ آنها از ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ (یک میلیارد ریال) بیشتر باشد ، از سیستم اعتبار اسنادی داخلی استفاده نمایند .
- بانکهای دولتی موظفند که این اعتبار اسنادی را برای دستگاههای دولتی و شرکتی دولتی باز نموده و در سررسید تعیین شده بدون تاخیر به ذینفع پرداخت نمایند .
- بانکهای دولتی برای وصول مطالبه خود از دولت ، بطور منظم آمار و اطلاعات را در اختیار سازمان مدیریت و برنامه ریزی قرار داده و از طریق بودجه های سالیانه وصول خواهند کرد .
- دستگاه دولتی یا شرکت دولتی می تواند با ارائه دهنده کالا یا خدمات در مورد پرداخت مدت دار تا سقف پرداخت یکساله ، بطور یکجا یا قسطی به توافق برسد . توافق مربوطه ملاک تاریخ پرداخت اعتبار اسنادی باز شده در وجه ذینفع خواهد بود .